

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Május' 19 - edikén, 1829

Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Belgaország — Svédország
Muszkaország — Lengyelország — Olaszország — Törökország — Külömbfélék.

Spanyolország

Apr. 4-edikén la Guayraból Cadixba, harmintz napi utazás után, elérkezett Philadelphia (nevezetű) Brigg-Goelette a' következő tudósításokat hozta Caracashból, mártz. 5-adikáról: "Spanyolországgal már szabad járáskelésünk van, mint azt az Úr által fogja látni ezen hajó' küldtetéséből, mely ára van rendelve, hogy vissza-jöttében spanyol jószágokat rakjon-fel, és azokkal vitorlázzon haza Columbiába.

Murciából, apr. 4-edikén, jelentik: "Néhány napok-olta ritkábbak és gyengébbek a' földrengések, és ha 5 vagy 6 pertzet tart is még néha a' föld' ingadozása, tsakugyan nem követi többé azt oly' irtóztató zúgás, mint eleinte. Az utóbbi földrázkódások, még sok, a' nagy ingadozáskor épen maradt épületeket döntöttek-le. Az orihuelai igazgatói Kerületben 17 templom omladozott, és 4000 ház roskadott össze, eddig-elé 2368 holt testet, 1207 megsebesítetteket szedtek-ki az omladékok közzül; ezeken kívül még, két élő és sérelem nélkül talált személyeket, kik tsudállatosképpen maradtak-meg. Mint egészen rendkívülvalót, lehet említeni azon környülállást, hogy egy 11 hónapos gyermek minden táplálát nélkül öt napot tölthetett-el a' düledékek között, kit két egymás ellenébe zuhant, háromszegletet formáló kőfal között a' mellette fekvő 's a' ház

összeomlása által megöletett édes anyja' keblén találtak-meg. Az Érsek magához vette a' tsudálatos módon életben maradt gyermeket. Az orihuelai püspökségben már 700-ra teszik számát azon árváknak, kiknek szülei megholtak. Azon környékben, mely a' Belluno kardinál' fundatziójának neveztetik, a' földnek 400 nyílásai láttatnak, mellyek a' fekete, 's a' levegőt elpestisesítő vizet özönnel hõmpölyjötetik-ki. Itt is hamar árkokat tsináltak, hogy ezt a' minden érdeklett piántát elperselő vizet félre vezessék, a' mely még akkor is, midõn már más vízzel összevegyült, 's midõn a' tengerbe ömlik, megöl mindenféle halat. Más földnyílások fövenyet és hamut hánynak-ki, még pedig oly' sokaságban, hogy egykét száz szekeret meg lehetne vele terhelni.

Késõbbi tudósítások Murciából apr. 7-edikérõl, ezt jelentik: "Alig pihentük valamennyire ki magunkat első rémülésünkben, midõn ismét félelembe 's rettegésbe estünk. Tegnap-reggel t. i. 2 órakor, újjolag elkezdõdött a' földingadozás, noha nem éppen oly' nagy zúgással, mint mártz. 21-edikén, 's 10 másod-pertzig tartott a' rázkódás, mely után a' föld, még 12 másod-pertzig hirtalódzott: két óra-múlva viszont más, de mégis nem olyan nagy földrázkódás állott elõ. Minden tudósítások azt mondják, hogy Torreveja, 's la Mataban és más, a' mártz. 21-edikei földrengés mi-

att elpusztult helységekben, a' földhíntalódzás még nem szünt-meg. Soha sem látott ember ehhez hasonlót. Sokan, kik ezt hihetetlennek és nemvalónak tartották, elmentek innen ama' környékbe, s szorongattatással és rémüléssel eltelve tértek onnan vissza.

A' Király egy természetvizsgálókból álló Biztosságot rendelt-ki, mely az utóbbi földrengés' okairól, következeiről vizsgálódásokat tegyen s tudósítást adjon azokról a' Királynak, valamint az elpusztított helységek' újra-építésének legjobb módjáról is. A' földrázkódás az oly' irgalmatlanul meglátogatott tartományokban, még mind-tart, és sok vulkános nyílások lettek, mellyek, hamut, homokot, gyantát, hüdös vizet okádnak-ki, mindennemű plántát elrontanak, s a' földet terméketlenné teszik. — Mádridden három hónap-olta mind esik az esső, váltva egymást fel a' jégeső, hó, és menydörgés. A' somoi, sierrai s guadarammai hegyek, apr. első felében, mind hóval voltak megfedve.

Mádridden, apr. 16. — Úgy-láttzik, össze-esküdték Spanyolország ellen az elementumok. Midőn Orihuelat és Murciát földrengések és vulkánok dúlják-fel, szélveszek és esső-özönök pusztítják-el Murciát. Az esső, éjjel-nappal egyre esik itt, mintha töltenék; a' szántóföldeket úgy elborította az árvíz, hogy a' vetés egészen megfúlt, és egész elrothadásától kell félni. Már is nagyon felment némely gabona-fajta' ára. A' Manzanares, a' mellyen, szokás szerént, száraz lábbal lehet által-járni, ámbár azon, 2 híd, kilentz-kilentz oszlopon áll, tegnap-éjjel úgy megáradt, hogy mindenik partján bement a' víz a' Házakba. Egy nagy része régi Castiliának és kivált a' valladolidi síkság ellenben, olyan aszájt szenvednek, mely minden

reménységet az aratáshoz, elől. Ott, valamint itt, szélveszek uralkodnak, de a' mellyek mindent kiszáraztanak addig, míg itt majd megfagyunk a' hidegben. A' kereskedés és a' járáskelés igen szenvednek ezen szerkezetek között, s a' forró esztendőszak' beállásával ragadó nyavajáktól félnek. — Nyughatatlan és intselkedő emberek azt az igen bizonytalan hírt terjesztették-el, hogy a' Királyné azt terjesztette volna Fges. férje elébe — minő szükséges volna az, a' státusnak, ha ŐFge a' fejedelmiszek' következőjéről a' közvetetlen egyenes líniában gondoskodna. Azt tehetné tehát, ha jónak tartaná, hogy magának más társat választana, kitől ő talán nyerne magának örökös; a' mi, egyedülvaló eszköz volna a' Spanyolországon fekvő alkalmatlanságnak, mely ezt az országot szakadatlanul fenyegeti, véget-vetni. Bizonyos ellenben az, hogy ezen Fges. házastársak között a' legszebb egyetértés uralkodik Don Carlos Infansnak kétségekivül nints még meg az asturiai Printz' titulussa (melyet szokás szerént a' Koronaörökös visel); nem is Tagja még ő a' ministeri Tanátsnak. A' D. Carlos' felekezete szüntelen, mindent elkövet, hogy követőket szerezzen. — Ma, Nagysötörtök van. Ezen órában várták a' Mádriddiak nagy rettegés között, — minthogy egy Barát a' katedrából hirdette — hogy ezen a' napon olyan zápor eshetne, hogy a' legmagassabb épületek is úgy állának a' víz alatt, valamint az özönvízben vólt. Esik is itt az esső ezen pillanatban foljóvíz módra, mintha az ég' minden zúgó-tsatornái megnyíltak volna. — Orihuelából írják apr. 7-edikéről: Tegnap, úgymond, reggeli 2,órákor, ismét egy erős földrengést éreztek; de a' mely csak röviden tartott. Azt vették ennél észre, hogy sok ember, a' ki a' rhe-

ban szenvedett, egyszerre meggyó-
yúlt.

Nagybritannia

Ápr. 25-ikén inneplették nyilvános és magános innepi pompákkal a Király' születése' napját, ki igen jó egészségben van. Ugyanazon nap' lett ereje a Katholikusok' emancipációját illető mind-a'-két ..

(A' Courrier azt jegyzi-meg, hogy apr. 25-ikén, még más tekintetben is vezetes; mivel' az, a legnagyobb emerek között kettőnek, Shakespeare s Cervantes, (1616) elhalálozások napja. A' Király' születése' napját, mely aug. 2-dikére esik, minthogy a' jelenvaló szentidőszakban még, a' főbb világ Londonban össze van gyűlve, apr. 25-ikén (Szent Györgynap' estin) inneplett-meg.

A' Morning-Cronicle apr. 20-ikén, dresdai udvari Tanácsos Böttiger Jónak, az emancipatio', Hg. Wellington' s Peel Úr' magasztalására írt itt következő latán verszetét közli:

Jernes Cantilenae

Die Aequinoctii Vernalis Ad XX Mart.
MDCCCXXIX.

er redit, et cum vere novus post nubila Phoebus
Pax sit vobiscum! terra polusque canunt.
erra polusque canunt. Furor et mala rixa facessat
Sed quis, dicite quis, pacificator adest?
Wellingtonus adest, et Peilius. Occidit hydra.
Vicit lux tenebras. Orbis uterque favet.

London, apr. 24. — A' Délamérikában kereskedők egy kérést adtak Aberdeen Grófnak, melyben ők a' Britannus országlószék' behatását követelik, hogy ez, Spanyolországot a' dél-mériki Köztársaságok' megismerésére írja.

A' Globe and Traveller azt mondja: Azt erősítik, hogy egy új, rendkívülvaló küldöttség érkezett volna Angába a' muszka Császárnak egy Ultimatumával, szándéka-felől a' török háború-

ban. Mí ezt elhisszük. Nagybritannia folytatta az ő' engesztelő politikáját, mivel' a' szükséges eszközökkel nem bír, hogy más útba induljon, s Muszkaország' közbejöttét, hogy más Hatalmak' közbenjárását és közbejöttét, vérontás' elkerülése-vegett, fogadná-el. Muszkaország' megvetette ezt a' kínalkozást, és harmadszor, utóljára, kinyilatkoztatta, hogy az, semmi közbejöttet saját ügybajjaiban, nem fog megszervezni. E' szerént, meghatározta magában, utolsó esetét megjobbítani, és a' Balkán' allján, azt a' betűletet, melyet a' Buonaparte' serege ellen magának szerzett, de a' mely az utolsó táborozás' történetei által egy-kissé talán meghomályosodott, meghosszúlja.

A' Times ezt mondják apr. 22-dikén: "Egy muszka Tiszt, Benkhausen Úr' tegnapi megérkezése-olta hivatali levelekkel Lieven Hghez, minden-felől azt beszélik, hogy ez a' Követ, Udvara' Ultimatumát, a' török ügybajra-nézve, vette, hogy azt a' mi' Ministereinkel közölje. Nem tudják még annak az értelmét, de gondolják, hogy ezek a' hivatali irások véget-vetnek a' Matuszewits Gróf' küldetésének, és tovább utazását más Udvarokhoz, a' hova ő diplomatikai megbízással útasított, siettetik.

Egy londoni levélben apr. 25-ikéről, a' párisi Híradókban e' van: "Sir Sydney Smith, ki egy-ideig Franciaországban lakott, s a' kit már esmérnek Egyiptomból, szolgálattját ajánlotta volna a' Nagyúrnak, ki neki már rég-idő-olta igen le van kötelezve. Azt erősítik, hogy ez a' mostanában Londonba jött Adm., egy gőz hajót szerzett magának, melynek ő igen szép török nevet adott, azt, a' Mahmud Sultán tziemerével felékesítette, és ágyúkkal megterhelte: el is vitorlázott volna már

a' Dardanellekhez. Hihető, rá van Sir Sydney Smith-re bízva, ŐMagasságának megjelenteni, hogy Anglia a' katolikus emancipatio által, erejét-hatalmát tisztesnek hiszi, és hogy 'hát ŐMagassága semmit se féljen. — Hihető, Anglia és Törökország gyaníthatólag, mind-a'-kettő eltévesztette a' rovás-róvást.

Az Observer ezt írja: "Sir Sydney Smith Adm. a' Hilton-Joliffe gőzhajón, egy titkos expeditora ment, mellyet maga készített. Hajója' népe, áll 50 válogatott tengeri emberből, terhe, tsupa nehezítő (le lest=Ballast: áraláló, tsak, hogy a' hajónak illendő nehéssége legyen), azaz, réz-ágyúk. Van neki vám-passusa Corfuba és Máltába: de azt hiszik, hogy tovább volna az ő' elrendelése. Az ekkorig volt kép a' Hilton-Joliffen felturbánt tették. Általában, ezen hajó' tzihrázásai, állanak fél-hóldból és turbántból.

Apr. 24. — A' tegnapi plymouthi Híradóban az itt következő zikkely van: "Az első rangu gőzhajó Hilton-Joliffe, ide jött kedden, és ismét mindjárt elment. John Martin Hanchett Kapitány volt azon, a' ki, mint hallatik, különös engedelmevel és védelmével ŐFgének meggyen-el, hogy a' török hajósereg' Fővezérségét által-vegye a' Muszkák ellen a' beállandó táborozásban, melyben a' legmunkásabb hadi-dolgokat fogjuk megérni. Annyit teszen ez, mint megbizonyítása annak, hogy a' mi' országlószékünknek nem az a' tzielja, hogy régi hűségés szövetségesét sárban hagyja. A' Kapitány Vice-Adm. zászlót fog felütni, és a' legmegszoritottlanabb tökéletes hatalommal lessz meghatalmasítva. Minthogy ő a' britannus tengeri erőnél, az utolsó háborúban, és egészen különösen, Sir Sydney Smith Adm. alatt gyakran ki-

mutatta magát; nem kételkedünk, hogy ő, a' magas Portának, e' mostani kétségsben nagy szolgálatokat fog tenni"— Ez a' tudósítás, igen fontos, és ha való volna; úgy, a' Törököknek, jóllehet kisebb mértékben, a' volna, a' mi' Moreau' megérkezése a' Szövetségeseknek volt a' megszabadulás-háborúban, és előpostája lehetne nagy történeteknek. De a' hivatali britannus tengeri-erőlistában, nints olyan név mint a' fenntebbi (Hanchett), sem Kapitányok, sem Kommanderek vagy-Helytartók között: tsak egy Kommandert találok John Hacket-et, ki sept. 2-odikán, 1828 nyert patenst. Egynehány napmúlva, hihető, adhatni elő ezeránt valami bizonyost. Sőt még olyan hír is volt, hogy Sir Sydney Smith a' közép-tengerre fogna vitorlázni.

A' Codrington és Rigny Admirálok vissza-hívattatások is ára mutatna, hogy a' mi' országlószékünk régen ára készülgetett már előre, ha a' szerkezetek őtet felidéznek, ne maradjon tsak tunya szemlélő. Az Ultimatumokról szóló, egymást keresztül-kosúl gázoló sok repdeső hírek mellett, mellyek különböző országlószékektől kerültek volna hozzánk, hadd vezessenek vissza bennünket a' vélemények' emlékezetére az itt következő, hiteles Journálokból vett szavai Aherdeen Lordnak, mellyeket ő a' felső Házban, júl. 16-odikán, tavaj, mondott; mellyek az itteni Kabinétot, a' dolgok' jelen fekvésében Európa' keletén vezetik: "ŐFge a' muszka Tsászár, azon okokból, mellyeket nem tudunk, szükségesnek ítélte, méltósága' fenntartására, a' Portának hadat-izenni" (His Imperial Majesty the Emperor of Russia, for reasons of hwich we know nothing, thought it necessary in support of his dignity to declare war against the Porte)'s tovább: "Megvallom, én azt hiszem,

nemes Lord (Holland) igen hibáson
 tól arról, a' mi ezen ország' politikájá-
 ról a' Törökökre-nézve illendő. Az én'
 véleményem szerint, Törökország' léte,
 mint független Hatalomé, mint fontos
 hatalomé, 's olyané, melynek Európára
 nagy behatása van, vóltaképpen szüksé-
 ges, az egyenlőség' fenntartására; mely-
 nek fenntartása, a' mi országunknak min-
 lög politikája vólt. Az én' véleményem
 zerént, a' török hatalomnak valódi meg-
 sissebedését minden európai nagy Státus-
 nak meg kellene éreznie: 's ezen esetben a'
 ni' kötelességünk lessz, azt oly' megsértet-
 enül fenn-tartani, valamint-tsak lehet.
 hadd menjen tanúbizonyosságul anya-nyel-
 ven is: "In my opinion, the existence
 of Turkey as an independent power,
 s a power of weight, and of con-
 siderable influence in the affairs of Eu-
 rope, — is essential to the preservati-
 on of that balance, hwich it has always
 been the policy of this country to pre-
 serve. In my opinion, if any material
 diminution in the power of Turkey took
 place, it would be felt by all the great
 powers of Europe; and if that be the
 case, it will be our duty to preserve it
 s entire as possible.) — Ezek a' sza-
 ak, már akkor eléggé kijelelték a' bri-
 annus Kabinét' elő-látását, 's nem hihe-
 ő, hogy az most, — tekintsük-meg tsak
 t-benn a' letsendesítést 's kinn a' töre-
 edést — vissza térjen ösvényéből, mely-
 e akkor, nem annyira kedvező szer-
 ezetek között, igazodott, és a' mellyet
 annak organuma, Aberdeen Gróf, oly'
 világosan és meghatározva jelelt-ki.

A' Courier, nem tartja valónak azt
 Hanchett nevű Kapitány' históriáját
 mert ilyen nevű Kapitány az egész áng.
 engeri erőnél, nem fordul-meg. — A'
 Globe pedig ilyen rendelést teszi: Sir
 Sydney Smith, Adm. Konst.poljtt fogná

védelmezni, Cochrane Lord Adm. pedig
 a' muszka hajósereg' vezérlését felvállal-
 ni. — A' planum nem hibás, ha egyik
 valamelyik nem-Ánglus vólna.

A' Courier français azt hiszi, hogy Lie-
 ven Hg., a' muszka Követ, útnak ké-
 szül, feleségestől, engedelemmel nyert
 szabadság' színe alatt, de talán úgy,
 hogy többé vissza-se jöjjön, Angliába.
 Előbb, ezt gondlták, hogy Matuszewits
 Gróf lenne helyette ideig-óraig: de már
 most azt mondják, hogy Stroganoff Gróf
 (az a' bátor muszka Követ, most egy-
 nehány esztendeje) venné magára ezt
 a' hivatalt, ideig vagy végképpen.

Frantziaország

Páris, ápr. 28. — Az Aviso de la
 Méditerranée, Navarinból, ápr. 1-sőjé-
 ről, ezt írja: "Nem egyszer szállottunk
 már azon idegenségről, mellyet Capodis-
 triás Gróf mutat, hogy a' Fabvier O-
 bester' szolgálattját elfogadná. Most, bi-
 zonyos, hogy ez a' derék vitéz frantzia
 Tiszt rá nem mehetett, hogy a' katoná-
 ság' rendes organisatiójában az ő' töre-
 kedésének kedvességét találjon, és hogy
 még ezen javallatnak is egészen az El-
 lőlülő szegte nyakát, ki sobase akarta
 azt igazán. Minekutánna Fabvier Ob.
 által-latta, hogy a' Muszkaország' szolgál-
 lattjának áldozó Capodistriás Gróf' nya-
 kas nem-akarását meg nem győzheti; o-
 da hagyta Éginát, 's a' frantzia főszál-
 lásra ment, Navarinba, a' hol őtet a'
 Maison Marchal Gen. Stábjához tették.
 Görögország' Előlülője' részéről tapaszt-
 alt makattság, könnyen maga után húz-
 hattja az ekkorig Frantziaország által a-
 dott segedelem vissza-húzását. Három hó-
 napja hogy semmi-se fizetődött-ki, a'
 tőke Navarinban a' Fizetómester' keze
 között van, de a' nélkül hogy a' kifize-
 tés megesett vólna. — Ysilanti Hg. be-
 adta tisztsége' lemondását, 's az Előlülő,

helybe-hagyta azt. Nem tudják még ki lesz a' következője.

A' frantzia udvarnál meghitt Követ, Rezende Marquis, Londonból jövet, ápr. 25-odikán lépett a' földre, Calaisban. — Rigny Admir., mihelyt Marseilleben a' quarantaine-jét kiállotta, mindjárt elutazott Párisba. De, azt hiszik, hogy, tsak addig marad ott, hogy az Algier' megtámodását illető értekezésnél jelenlehesen, 's azután, vissza fog menni a' maga' Fővezérsége' újjra - felvételére, Levante-be.

Belga ország

Brüssel, ápr. 24. — Azt híreltik itt, hogy Angliában minden esetre tzelező készüléket tesznek egy tengeri háborúhoz, és hogy az Admirálitás, a' fél 'söldön álló tengeri Tisztek' nagyobb részét össze akarja hívni. Egynehány áng. Bankházak költsönvevésről is tudnának valamit, mely az áng.országlószék' részére kellene, és a' melyhez a' Parlament' helybehagyását rövid időn megfognák kívánni. Az efféle hírek' valóságáról mellyek talán tsak az agiotage' munkája, nehéz kívül Anglián itélni.

Svédország

Egy német Híradó, az Elbe' vastagától, ápr. 25-ödikén ezt írja: "Suchtelen, muszka-tsászári Gen.-Helytartó' utazásának a' tárgyáról azt beszélik, hogy ő, Udvarának igen fontos küldetésével volna tsalhatatlanul megbízva. Különös nevezetes tárgya volna ezen küldöttségnek bizonyos egy-kézre készítenő rendszabások az északi Hatalmak' részéről, a' politika' megeshető össze-bonyolódásának megtörténéseivel. Azt is mondják, Svédország, tsak mostanában is, nem igen mutatta magát hajlandónak, akarmijjen rendszabáshoz hozzá állani; hanem, az újjabb javallatok, olyan természetű-

ek, hogy az ő' valódi haszna, neki kén-telen volt azt tanátsolni, hogy azokat fogadja-el.

Muszka ország

A' lengyel határszélről, ápr. 25. — Pétervárról írják, hogy ÓFgek a' Tsászár és Tsászárné elutaznak onnan máj. 7-edikén, és Warsóba mennek a' koronázásra, a' hol ÓFgek egynehány hé-tig tartózkodni akarnak. Ezen időre gyűl az országgyűlés is Varsóban össze, mely-lyet a' Tsászár szeméjjesen akar kinyitni. Utóbb, az ország' határszélén egybe fog-nak ÓFgek, burkus Király ÓFgével kerülni; a' honnan osztán, a' Tsászárné ÓFge, az ő királyi attyát Berlinbe fogja kísélni: ÓFge pedig, a' Tsászár, a' Vaj-daságokba utazik, az ott felállított tar-togatott sereg' megszemlélésére. Mihály Nagyherczeg is el fog menni a' koroná-zásra, Varsóba, a' hova sok külső orszá-gi, a' diplomatiához tartozó személ-jek érkeznek-meg. Péterváron azt hi-zszik, hogy a' frantzia Követ, Mortemar Hg., az ánglus Követ, Heytesbury Lord, és a' muszka Udvarnál rendkívülvaló bízosságbán álló austriai Gen., Figue-lmont Gróf is, el fogják kísélni ÓFgét a' Tsászárt Varsóba. Aról is beszéltek, hogy ő kir. Magassága, a' Svédországi Koronaörökös is ott lenne a' pompán Varsóban. — Krónstadtban nagy hajó-készületeket foljtatnak, és, újjmatróz-szedésről beszéltek.

Lengyelország

A' horoszlói Híradó máj. 1-ső nap-járól, az itt következőt közli: "Éppen most vesszük rendkívülvaló alkalmatos-ság által Miklós Tsászár ÓFge' megkoronáztatása' idejének meghatároztatását és hivatalos kihirdettetését, 's közöljük ezennel az Eredetinek szórólszóra for-dítását:

A' Királyi igazgató Tanács, siet a'

közönségnek, Tsászár ÖFgének ezen esztendő' ápr. 5- (17) diketi, következő Rendelését tudtára adni:

A' lengyelországi Státustitoknokság' protokollomának rövid értelme: —

Mi, I. Miklós, Isten' kegyelméből minden Muszkák' Tsászárja, Lengyelországnak Királya'sat. Mindeneknek és kinnekkinek, különösen annak, a' kit ez illet, adjuk tudtára; tekintetbe vévén Lengyelországunk' Constitutiójának 45-adik cikkkeljét, mellyel egygyezőleg Mi a' szokott esküt letettük, meghatároztuk, hogy Magunkat, mint Lengyelország' Királyt, fő-városunkban Varsóban, a' mi szerezt feleségünkkel (Hitvesünkkel) Alexandra Tsászárnéval együtt megkoronáztassuk, 's rendeljük ezen actusra a' foljónáj. 12-(24) dikét.

Ennek következéseiül, minden Senatorok, tartománybeli Küldöttek és Követek, a' megnevezett fő-városban, a' koronázás előtt öt nappal, össze fognak gyűlni. Bizonyosokká tesszük őket királyi kegyelmünk-felől 's ajánljuk Isten Jóakarattjába. Költ Sz. Pétervárában, ápr. 5- (17) dikén, 1829, országlásunk' nyzedik esztendejében. Miklós. Minist. Státus-Titoknok Gróf Grabowski István. — Eggyez az eredetivel Státus Tanátság Dsztály-Generál Kossecki.

Az igazgató Tanátság nem kételkedik, hogy ez a' tudósítás ÖFge' megkoronázásáról, az ország' lakosítól a' legbüszköbb örömmel és háláérzéssel fogattatik; mely ezennel kihirdettetik.

Varsó, ápr. 28. 1829.

Státusminister Sobolewsky.

Olaszország

A' nápolji hivatali Híradóban álló, Minister által alá-írt kir. Ordonnance pr. 7-edikéről ilyen rendelést tesz': 'A' Király' fiai és leányai, unokái és ezeknek gyermekei, mindenik nembeli-

ek a' férfi línéán; a' Király férfi testvérei, ezeknek gyermekei, unokái és ezeknek gyermekei, mindenik nemen, férfi línéán; végre, a' király' rokonai életidő-külömbőség nélkül, nem házasodhatnak-meg a' Király' engedelmével. Minden házasság ezen engedelem nélkül, törvényesen semmi és ismét semmi. Éppen úgy nem lehet a' fent említett személyneknek, kir. engedelem nélkül, semmi fesszesen fekvő jószágot, hanemha saját költséggeken szerzették azt, elzalogosítani, elajándékozni vagy eladni, semmi tökepénzt felmondani, felvenni, egy szóval, egy lépést sem tenni, a' mi a' koronának rövidségére vólna.

Róma, ápr. 23. — Azt beszéllek, hogy itt, nem fog ezután megengedődni a' Giostra, ez a' kegyetlen és veszedelmes játék, melyben bivajokat és bikákat ingerlettek kutyákkal. Ez a' gyönyörű mulattság, a' forró nyarakban, kedves idő-töltése vólna a' selejtesebb rangú népnek, és az idegenek szájába, gyakran adott nem-érdemlett ítélet-tételt.

Tökörország

A' burkus Státushíradóban van egy konst.polji magános levél' rövid értelme, mártz. 16-odikáról, mely itt következik: "A' Dardanellé' berekesztésének a' következése, és a' hajókázás' szünete Odesában, minden-nap' érezhetőbbé lesznek itt. A' nyilván árult kenyér már most tsak harmadrész roslisztból áll, a' másik két-harmad-része, rossz kölesből, mely már 15--20 esztendő-ólta hever haszon nélkül a' köz-gyűjtemény' kamarájában, és félig elavult. Ezen igen egészségtelen keveréknek 4 piászteren adják okáját (egy piászter tesz' most mintegy 2 garast 5 pfenninget courrensben); mikor elébb a' legszebb búza-kenyeret 1.1/4 piászteren adták (egy oka 2.1/2 font). Tsak a' gazdagok azok, a' kik a'

kenyeret ezen az áron megvehetik; a' szegény rangnak ellenben kéntelenek a' nélkül el-lenni, és tsak a' riskásához folyamodni; a' melynek szintúgy, 56 paráról 100-ra nevedezett okája. A' juhhusnak okája, másfél piaszterről harmadfélre hágott, és, kezd is megszűkülni. — Elég ritkaság, hogy a' nép, tsak a' drágaság és szükség ellen panaszolkodik, nem pedig a' háború ellen, mely mindenket szülte. A' mint a' köz-hajlandóság minden rangban nyilván kitettzik, azt lehet várni, hogy a' Muselmanok semmi áldozattól nem írtódnak, a' Sultánt, kit általjánban tisztelnek és a' kitől félnek, olyan állapotba tenni, hogy az újj táborozást elkezdhesse.

K ü l ö m b f é l é k

A' bádani újj készületü Kén-gőzfördő, Béts mellett, megérdemli az ajánlást és emlékezetet; valamint, most mintegy 13 esztendeje, a' Caro-jéféle, nagy mértékben megérdemlette. A' ki ezt az utólsót, annak idejében, tapasztalás után, úgy írta-le, hogy annak a' két Magyarhazában, az akkor épült pestin kívül is, nevezetesen Debretzenben N. Jámbor, Kološváron N. Nagy János Chirurgus Urak, lettek követői; ugyanaz, e' mostani bádenuit sem hagyja szó nélkül, ezen fontos okoknál-fogya: 1) mert tudnivaló, hogy a' mi' két Hazánk-

ban, talán több kénköves (büdösköves) fordó van mint akarhol is; mellyeknek 2) azt a' tsalhatatlan hasznát kell vennünk, ha jól van dolgunk, a' mellyet minden másféle fordók felett tapasztalunk; 3) kevés segedelemmel elérhetjük azt, hogy ez a' Kéngőzfördő, ne mesterséges, hanem természeti legyen, valamint az, a' földből ered, ereje vesztése nélkül.

Minekelötte pedig a' bádani, nem hosszú tudósításhoz fogának, eszméltettjük ez által azon kétféle rangu Tudósokat, a' kiket a' dolog legjobban illet, hogy a' kinek közzülök jobb módja volna benne, venné rá magát, útazna - el — most lessz legjobb ideje — Bádénbe (Béts mellé), 's tanulja-ki jól azon ánglus készség' minden tsínynyabínyját, a' mellyet ott már egészen készen és foljamattjában talál. Ennek, előtte vagy utánna járó dolog az, hogy a' hazabeli büdösköves forrásokat — minél-büdösebb és melegebb, annál-jobb — keresük-fel, 's ha olyan emberé az, a' kinek módja van a' világban, beszéljük-rá a' gőzferdő felállítására, vagy állítsunk-fel, egyet legalább, actiák által, mert: — a' Kéngöz - ferdő hatalma tsalhatatlan. (Ezen Tudósítás' végezete következik)

S t á t u s p a p i r o s o k' F o l j a m a t j a

Ezüstpénzben			Ezüstpénzben		
Béts, Máj.	5	8	London Már.	24	—
Bank-Oblig. 2.1/2 pC.	53.1/2	53.1/2	Consols, 3 pC.	88.3/8	—
Pengőpénz-Obl. 5 pC.	97.5/8	97.3/8	Stocks-Premie, Sh.	58-59	—
Roths. 1820, 100 f. CP.	161.1/2	161.—	Brasiliai Bons	53.1/2	—
Partial. 1821. Ua.	124.3/5	124.—	Buenos-Ayresi	23.—	—
Bankaktia, 1000 f. CP.	1097.4/5	1079.7/10	Columbiai	15.1/2	—
Páris, Apr.	25	28	Mexikói	20.1/2	—
Consols 5 pC.	107.90	107.50	Portugalli	44.—	—
Ugyanaz 3 pC.	79.25	78.85	Muszkaországi	97.—	—
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	Görögországi	15.1/2	—